

Beskrivning av KPP- databasen 2014

Förord

Kostnad per patient (KPP) är en metod för att beräkna sjukvårdsproducentens kostnad för varje enskild diagnostiserad vårdkontakt. KPP-data förvaltas och utvecklas av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) i samverkan med landsting/regioner och Socialstyrelsen. Databasen innehåller information om vilken vård som har getts och vilka resurser som utnyttjats vid varje vårdtillfälle.

Kostnaden redovisas i löpande priser och kan användas som underlag för ledning och styrning av hälso- och sjukvården i landstingen och regionerna. Många landsting använder sig av KPP som analysunderlag för till exempel fördelning av resurser, produktionsplanering och prognoser.

År 2014 medverkade 15 landsting och regioner i KPP och lämnade data till KPP-databasen. KPP omfattar drygt 70 procent av den specialiserade somatiska slutenvården och cirka 55 procent av den specialiserade somatiska öppenvården.

Rapporten redovisar KPP-data i den somatiska slutna och öppna specialiserade vården för de 48 sjukhus som rapporterat data för år 2014. Redovisningarna av vården beskrivs i rapporten främst utifrån Major Diagnostic Categories (MDC) där enskilda patienters vårdhändelser kategoriserats i grupper utifrån medicinsk synvinkel. Huvuddiagnosen hos patienten bestämmer vilket diagnoskategori (MDC), som vårdhändelsen kommer att tillhöra. Varje diagnoskategori motsvarar sjukdomar i ett visst organsystem eller sjukdomar utifrån en viss orsak.

Syfte med rapporten är att dels visa vad KPP-databasen innehåller och hur den kan användas dels att presentera några övergripande resultat.

Uppgifterna avser läget i KPP-databasen i september 2015.

Stockholm i januari 2016

Peter Fitger

Statistiksektionen

Avdelningen för ekonomi och styrning

Innehåll

Beskrivning av KPP, DRG och MDC	5
Användningsområden för KPP	6
Syfte med rapporten.....	6
Variabler i KPP-databasen.....	6
Avgränsningar i rapport.....	7
Resultat	8
Volymer i sluten- och öppenvård.....	8
Slutenvård	10
Volymer och kostnader per MDC	10
Volymer och kostnader per sjukhus	11
Oplanerad/planerad vård	12
Öppenvård.....	15
Volymer och kostnader per MDC	15
Volymer och kostnader per sjukhus	16
Oplanerad/planerad vård	17
Yrkeskategorier i öppenvård	19
Volymer och kostnader i dagsjukvård	19
Mer om Kostnad Per Patient och DRG	21
Bilagor	22
Förteckning MDC	22
Landsting och regioner med KPP – på sjukhus-/landstings-/regionnivå.....	23
KPP-läget per region/landsting	24
Variabler i KPP-databasen 2014 (sluten specialiserad vård).....	25

Beskrivning av KPP, DRG och MDC

SKL driver ett arbete för att stödja införandet av patientrelaterad kostnadsredovisning i sjukvården. Systemet benämns Kostnad per patient (KPP) och innebär att kostnaden beräknas för varje individuell vårdkontakt. Vid analyser av vården används de sekundära patientklassificeringssystemen DRG (diagnosrelaterade grupper) och MDC (major diagnostic categories) vilka grupperar vårdkontaktarna utefter diagnos och resursåtgång. Systemen möjliggör en uppföljning som utgår från patientperspektivet, det vill säga patientens sjukdomstillstånd och vilken vård som erhållits. DRG och MDC beskriver sjukhusens patientsammansättning (så kallad casemix) och möjliggör jämförelser av vård vid olika sjukhus eller landsting och regioner då hänsyn till skillnader i sjukdomssvårigheter tas.

I den svenska versionen av NordDRG finns 1 200 grupper vilka kan tillämpas i den somatiska och psykiatriska vården. De diagnosrelaterade grupperna är i sin tur indelade i 26 MDC efter diagnosområde i slutenvård och 28 stycken i öppenvård. Varje MDC motsvarar sjukdomar i ett visst organsystem eller sjukdomar utifrån en viss orsak. Ofta motsvaras ett MDC också av en medicinsk specialitet. Vid DRG-gruppering hamnar vårdkontakten i en av MDC-grupperna.

Två MDC ”Vårdgivarberoende grupper” och ”MDC-övergripande problem” finns endast inom öppenvården. Gruppen ”Vårdgivarberoende grupper” omfattar besök utan signifikanta åtgärder hos annan yrkeskategori än läkare.¹

KPP-databasen används bland annat för att beräkna relativa vikter för respektive DRG. Den genomsnittliga kostnaden för samtliga vårdtillfällen (innerfallen) sätts till 1,000 och därefter beräknas vikter för respektive DRG utifrån deras genomsnittskostnad. Vårdtillfällen med extremt höga kostnader inom respektive DRG, så kallade ytterfall, exkluderas vid viktberäkning. Genom att summera samtliga vårdtillfällen/besök och deras DRG-vikter får man en beskrivning av resursåtgången/vårdtyngden. Nyckeltalen blir genomsnittlig DRG-poäng per vårdtillfälle/besök och Kostnad per DRG-poäng.

¹ Källa: Socialstyrelsen ”Vägledning till NordDRG 2015”.
<https://www.socialstyrelsen.se/publikationer2014/2014-12-20>

KPP-data ligger till grunden för nationella prospektiva² viktlistor för DRG som uppdateras årligen. För mer information kring DRG se Socialstyrelsens hemsida: <http://www.socialstyrelsen.se/klassificeringochkoder/norddrdg/vikter> och kring KPP på SKL:s hemsida: <http://skl.se/download/18.1ea1a4111513965b017db440/1450707867791/V%C3%A5rdkostnader+NordDRG+2014.pdf>

Användningsområden för KPP

Landsting och regioner som använder sig av KPP gör det på olika sätt. Allt fler använder KPP som analysredskap för ledning och styrning exempelvis för prognoser, produktionsplanering och fördelning av resurser. Med hjälp av KPP-data kan som exempel följande frågor besvaras:

- Vilken hälso- och sjukvård som utförs
- Vad kostar hälso- och sjukvården
- Vilka patientgrupper får hälso- och sjukvård
- Hur fördelas resurserna inom hälso- och sjukvården

För en patient kan vårdkontaktarna slås samman och beskriva den vårdprocess som patienten gått igenom. Det finns ingen annan data som kan ge en sådan helhetsbild, mer än just KPP.

Indata till KPP kommer ifrån olika sjukvårdsadministrativa system. För detta arbete finns fastlagda nationella principer³ att utgå ifrån. Jämförelser och analyser av vårdens kostnader och processer med hjälp av KPP kan ge en betydligt djupare kunskap om innehållet i hälso- och sjukvården än vad traditionell kostnadsredovisning gör.

Syfte med rapporten

Syfte med rapporten är att dels visa vad KPP-databasen innehåller och hur den kan användas dels att presentera några övergripande resultat.

Variabler i KPP-databasen

KPP-databasen innehåller uppgifter kring de vårdkontakter som förekommit på de sjukhus som lämnar KPP-data till SKL. I databasen finns information kring patienten, vårdgivaren (var vården utförts), administrativa uppgifter kring vårdkontakten så som exempelvis kön och ålder. Det finns även uppgift om huvud- och bidiagnoser, vilka åtgärder som utförts, diagnosrelaterade grupper (DRG), Major Diagnostic Categories (MDC), samt ett antal kostnadsvariabler.

Det finns även uppgifter om vårdtid, vård dagar, in- och utskrivningssätt, yrke, besökstyp, samt planerad/oplanerad vård. För fullständig variabelförteckning se bilaga.

Alla grundläggande uppgifter om vårdkontaktarna är registrerade av sjukhusen. DRG-koden omgrupperas därefter i KPP-databasen så att alla sjukhus grupperas på lika sätt och för att kunna få en nationell jämförelse.

Uppgifterna avser läget i KPP-databasen per september 2015.

² Beräkning för nästkommande år (prognos).

³ Nationella KPP-principer version 3. <http://webbutik.skl.se/sv/artiklar/nationella-kpp-principer-ver-3.html>

Avgränsningar i rapport

Denna rapport omfattar den somatiska specialiserade öppen- och slutenvården.

Rapporten bygger på inlämnat material till KPP-databasen för år 2014, i huvudsak klinikvårdtillfällen. Det innebär att om en patient flyttas mellan kliniker på ett sjukhus blir vistelsen flera vårdtillfällen. Undantaget är Region Västra Götaland där sjukhusvårdtillfällen redovisas, vilket betyder att flera vårdtillfällen för en patient på olika kliniker inom samma sjukhus endast redovisas som ett vårdtillfälle.

Vid beräkning av kostnad per DRG-poäng har ytterfall exkluderats, det vill säga vårdkontakter som har extremt höga kostnader inom respektive DRG har tagits bort.

Resultat

Volym i slutenvård och öppenvård

Tabell 1 Volym i slutenvård* och öppenvård 2014

MDC - Major Diagnostic Categories	Totalt	Vårdtillfällen	Besök
Vårdgivarberoende grupper	2 800 257		2 800 257
Sjukdomar i muskler, skelett och bindväv	1 117 951	116 522	1 001 429
MDC-övergripande problem	1 051 421		1 051 421
Sjukdomar i öga och närliggande organ	818 211	10 278	807 933
Matsmältningsorganens sjukdomar	710 541	123 949	586 592
Cirkulationsorganens sjukdomar	621 913	166 288	455 625
Sjukdomar i njure och urinvägar	614 766	58 029	556 737
Sjukdomar i hud och underhud	590 383	27 102	563 281
Sjukdomar i öra, näsa, mun och hals	509 314	38 620	470 694
Andra ospecificerade hälsoproblem	464 121	36 923	427 198
Graviditet, förlossning och barnsäng	445 159	111 435	333 724
Sjukdomar i nervsystemet	438 547	96 521	342 026
Andningsorganens sjukdomar	361 821	87 027	274 794
Sjukdomar i blodbildande organ och icke specificerade tumörer	342 218	21 285	320 933
Hormonsjukdomar, ämnesomsättnings-/näringssjukdomar	282 343	27 371	254 972
Sjukdomar i kvinnliga könsorgan	262 048	19 151	242 897
Sjukdomar i manliga könsorgan	137 853	12 155	125 698
Infektions- och parasitsjukdomar inklusive HIV	128 860	27 678	101 182
Sjukdomar i lever, gallvägar och bukspottkörtel	124 839	35 697	89 142
Skador, förgiftningar och toxiska effekter	103 310	23 385	79 925
Psykiska sjukdomar, alkohol- och drogberoende	100 670	13 652	87 018
Blodsjukdomar och immunologiska rubbningar	82 708	12 121	70 587
Nyfödda och vissa perinatale tillstånd	19 428	13 046	6 382
Övriga MDC**	358 523	17 732	340 791
Samtliga	12 487 205	1 095 967	11 391 238

* Exklusive 7 vårdtillfällen som saknade uppgift om MDC

** I övriga MDC ingår 22 - Brännskador, 24 - Multipelt trauma utom ytliga skador och sårskador, 30 - Bröstkörtelsjukdomar samt 99 - Ospezifisk eller felaktig information

KPP-databasen 2014 omfattar totalt 12,5 miljoner vårdkontakter inom den specialiserade vården. Av dessa vårdkontakter är 1,1 miljoner vårdtillfällen i den specialiserad somatisk slutenvården och 11,4 miljoner besök i den specialiserade somatiska öppenvården.

Kostnaden för den slutna vården i databasen är 57,5 miljarder kronor. Den totala vårdkostnaden för samtliga öppenvårdsbesök uppgår till drygt 35 miljarder kronor.

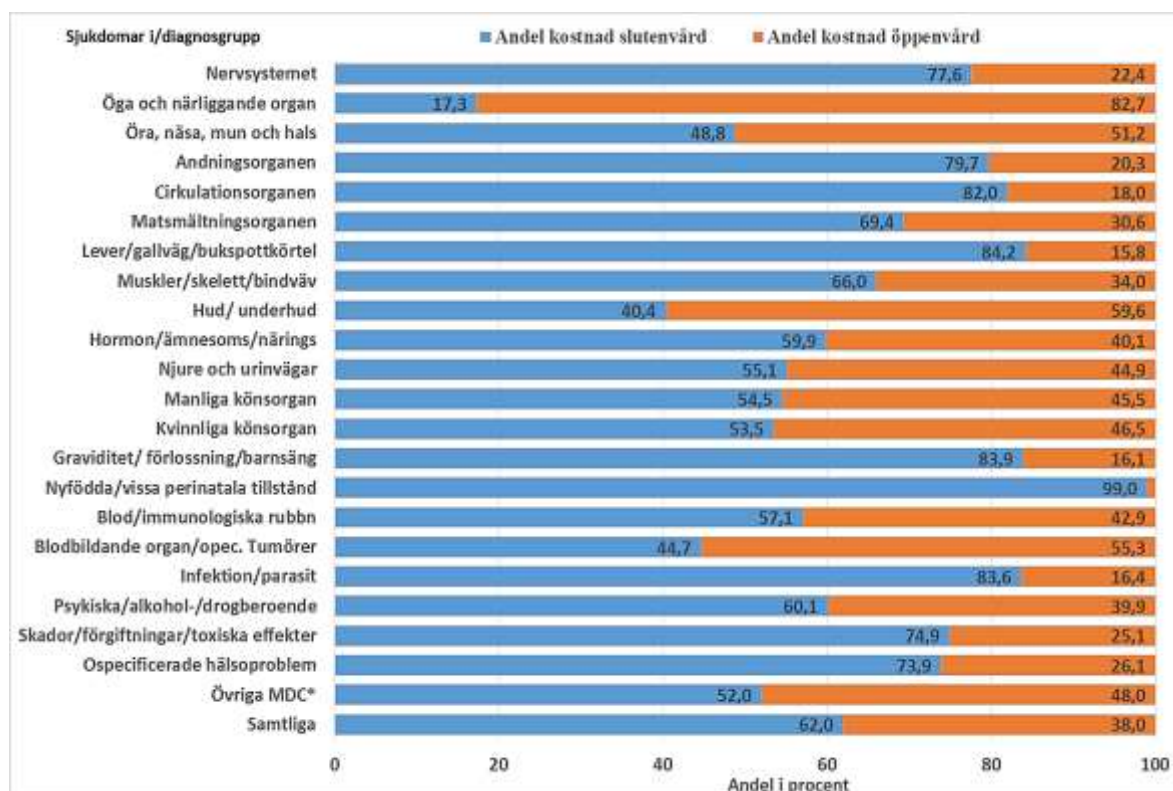
Antalet vårddagar i slutenvården 2014 uppgår till 5,8 miljoner.

I denna rapport presenteras resultat per MDC och även per sjukhus och sjukhusgrupp. MDC ger som tidigare nämnt information om vården som går att jämföra mellan olika sjukhus. Jämförelsen har därmed tagit hänsyn till skillnader i sjukdomssvårighetsgrad.

2014 rapporterade 48 sjukhus data till KPP-databasen, dessa utgör underlaget i denna rapport.

Uppgifterna avser läget i KPP-databasen i september 2015.

Diagram 1 Kostnadsfördelning mellan sluten* och öppenvård 2014, fördelat per MDC

* Exklusive 7 vårdtillfällen som saknade uppgift om MDC

** I övriga MDC ingår 22 - Brännskador, 24 - Multipelt trauma utom ytliga skador och sårskador, 30 - Bröstkörtelsjukdomar samt 99 - Ospecifik eller felaktig information

Diagram 1 visar att slutenvårdens kostnader står för 62 procent av den totala vårdkostnaden. Fördelningen av vårdkostnaden skiljer sig åt mellan olika MDC. Inom t.ex. ”Sjukdomar i öga och närliggande organ” så står öppenvårdskostnaderna för närmare 83 procent av totala vårdkostnaden. För gruppen ”Nyfödda och vissa perinatale tillstånd” är 99 procent av vårdkostnaderna i slutenvård.

Slutenvård

Volym och kostnader per MDC

Tabell 2 Fördelning kostnader och vårdtillfällen i slutenvården 2014, fördelat per MDC*

MDC - Major Diagnostic Categories Sluten vård	Vård- tillfällen	Vårdkostnad mnkr	Andel vård- tillfällen %	Andel vård- kostnad %	Medel ålder	Andel kvinnor %
Cirkulationsorganens sjukdomar	166 288	8 412	15,2	14,6	69	42,7
Matsmältningsorganens sjukdomar	123 949	5 726	11,3	10,0	55	53,3
Sjukdomar i muskler, skelett och bindväv	116 522	7 205	10,6	12,5	62	55,7
Graviditet, förlossning och barnsäng	111 435	3 422	10,2	6,0	30	100,0
Sjukdomar i nervsystemet	96 521	5 473	8,8	9,5	58	48,6
Andningsorganens sjukdomar	87 027	4 463	7,9	7,8	64	49,1
Sjukdomar i njure och urinvägar	58 029	2 769	5,3	4,8	66	40,9
Sjukdomar i öra, näsa, mun och hals	38 620	1 363	3,5	2,4	48	49,1
Andra ospecificerade hälsoproblem	36 923	3 671	3,4	6,4	65	54,5
Sjukdomar i lever, gallvägar och bukspottkörtel	35 697	2 364	3,3	4,1	61	50,8
Infektions- och parasitsjukdomar inklusive HIV	27 678	1 519	2,5	2,6	55	45,0
Hormonsjukdomar, ämnesomsättnings-/näringssjukdomar	27 371	1 300	2,5	2,3	54	57,5
Sjukdomar i hud och underhud	27 102	1 078	2,5	1,9	59	49,7
Skador, förgiftningar och toxiska effekter	23 385	814	2,1	1,4	44	53,7
Sjukdomar i blodbildande organ och icke specificerade tumörer	21 285	1 765	1,9	3,1	56	45,9
Sjukdomar i kvinnliga könsorgan	19 151	974	1,7	1,7	52	100,0
Psykiska sjukdomar, alkohol- och drogberoende	13 652	453	1,2	0,8	50	44,6
Nyfödda och vissa perinatale tillstånd	13 046	1 906	1,2	3,3	0	44,3
Sjukdomar i manliga könsorgan	12 155	624	1,1	1,1	60	0,0
Blodsjukdomar och immunologiska rubbningar	12 121	505	1,1	0,9	61	54,4
Sjukdomar i öga och närliggande organ	10 278	389	0,9	0,7	60	46,0
Övriga MDC**	17 732	1 295	1,6	2,3	54	74,0
Samtliga***	1 095 967	57 490	100,0	100,0	56	55,1

* Exklusive 7 vårdtillfällen som saknade uppgift om MDC

** I övriga MDC ingår 22 - Brännskador, 24 - Multipelt trauma utom ytliga skador och sårskador, 30 - Bröstkörtelsjukdomar samt 99 - Ospecifik eller felaktig information

*** Exklusive "Graviditet, förlossning och barnsäng" är medelåldern för samtliga 59 år och andelen kvinnor 50,0 procent.

Tabell 2 visar fördelningen av vårdtillfällen och kostnader per MDC i slutenvården. "Cirkulationsorganens sjukdomar" samt "Matsmältningsorganens sjukdomar" står för de största andelarna av samtliga vårdtillfällen, 15 resp. 11 procent. Dessa två grupper utgör därmed närmare 25 procent av samtliga vårdkostnader.

Medelåldern i genomsnitt i slutenvården är 56 år (59 år exklusive "Graviditet, förlossning och barnsäng"). Den högsta medelåldern, 69 år, finns i gruppen "Cirkulationsorganens sjukdomar".

Andelen kvinnor varierade mellan MDC-grupperna, lägst andel återfinns inom "Cirkulationsorganens sjukdomar" (förutom "Sjukdomar i manliga könsorgan"). Högst andel, undantaget kvinnorelaterade sjukdomar och övrigt, finns inom "Sjukdomar i muskler, skelett och bindväv". Kvinnor står totalt för 55 procent av alla vårdtillfällen (50 procent om man exkluderar "Graviditet, förlossning och barnsäng").

Volym och kostnader per sjukhus

Tabell 3 Volym och kostnader i slutenvården 2014

Sjukhus	Antal	Kostnader per			Vård-	Medel-	Vårdtillfälle/	Medel-
	vård- tillfällen	vård- tillfälle	DRG- poäng	vård- dag	tyngd*	vårdtid	patient	ålder
BB Stockholm	3 597	32 533	43 998	9 724	0,699	2,3	1,1	32
Bromma geriatriken	4 249	44 565	33 921	4 005	1,285	10,1	1,4	84
Ersta sjukhus	1 946	43 786	35 238	14 855	1,076	1,9	2,2	58
Nacka Geriatriken	1 980	43 791	31 742	4 322	1,374	9,1	1,2	83
Norrälje sjukhus	7 935	38 904	36 513	6 377	0,909	4,1	1,5	69
Södertälje sjukhus	12 319	40 938	43 155	7 740	0,862	4,3	1,4	60
Lasarettet i Enköping	5 023	53 707	45 113	8 342	1,036	5,6	1,5	69
Ryggkliniken i Strängnäs	1 219	56 618	35 782	10 075	1,582	3,6	1,1	56
Finspångs lasarett	566	42 169	35 826	4 780	1,141	7,8	2,7	77
Motala lasarett	4 756	41 188	43 605	6 547	0,847	5,3	1,6	70
Oskarshamns sjukhus	4 155	43 105	43 535	10 230	0,822	4,2	1,5	70
Västerviks sjukhus	11 824	38 139	38 744	11 129	0,877	3,4	1,4	57
Alingsås lasarett	7 336	40 970	41 733	6 656	0,856	5,2	1,5	69
Kungälv sjukhus	11 623	41 740	42 336	6 809	0,861	5,1	1,5	67
Karlskoga lasarett	7 882	41 758	47 351	7 887	0,779	4,3	1,5	64
Lindesbergs lasarett	5 448	48 095	47 848	8 542	0,871	4,7	1,6	69
Hudiksvalls sjukhus	12 717	37 753	40 741	7 614	0,847	4,0	1,4	58
Sollefteå sjukhus	5 654	42 470	44 847	7 032	0,841	5,1	1,6	64
Örnsköldsviks sjukhus	7 923	45 972	46 632	8 350	0,889	4,6	1,5	61
Lycksele lasarett	5 547	42 151	41 549	10 325	0,825	4,2	1,5	63
Skellefteå lasarett	10 631	40 869	42 691	9 493	0,799	4,5	1,5	58
Gällivare lasarett	5 442	42 079	43 962	8 109	0,828	4,1	1,4	57
Kalix lasarett	3 277	36 313	41 125	5 314	0,762	5,6	1,7	71
Kiruna lasarett	1 733	55 392	46 423	8 254	0,871	5,7	1,8	69
Piteå Älvdals sjukhus	5 483	45 798	42 154	6 674	0,906	5,8	1,6	70
Länsdelssjukhus	150 265	41 957	41 826	7 607	0,882	4,7	1,5	64
Danderyds sjukhus	43 883	39 489	40 445	9 079	0,844	3,3	1,3	59
S:t Eriks ögonsjukhus	1 739	38 147	41 559	17 587	0,854	2,2	1,2	61
S:t Görans sjukhus	30 020	40 827	38 786	9 907	0,951	3,1	1,3	65
Södersjukhuset	59 576	37 799	39 452	8 828	0,869	3,3	1,3	54
Vrinnevisjukhuset	21 750	40 335	41 164	8 315	0,874	3,9	1,5	57
Länssjukhuset Kalmar	25 227	37 930	37 839	9 460	0,905	4,0	1,4	59
Hallands sjukhus	43 572	41 873	42 729	9 528	0,880	4,3	1,4	57
NU-sjukvården	41 811	41 932	40 827	7 029	0,878	5,0	1,4	56
Skaraborgs sjukhus	35 478	44 027	43 709	7 345	0,839	5,0	1,4	57
Södra Älvsborgs sjukhus	28 149	42 090	41 286	7 003	0,882	5,0	1,4	56
Västmanlands sjukhus	37 503	46 365	45 702	8 433	0,888	4,6	1,4	58
Dalarnas sjukhus	45 661	37 435	36 946	7 171	0,852	4,3	1,4	60
Gävle sjukhus	24 674	41 056	41 831	7 567	0,902	4,5	1,4	58
Sundsvalls sjukhus	23 035	42 251	42 849	7 877	0,877	4,4	1,5	58
Östersunds sjukhus	18 106	47 716	45 864	8 421	0,859	4,7	1,5	57
Sunderbyns sjukhus	21 554	49 644	44 934	8 596	0,918	4,7	1,4	55
Länssjukhus	501 738	41 463	41 263	8 217	0,878	4,2	1,4	58
Karolinska universitetssjukhuset	102 351	77 166	47 393	14 121	1,240	4,5	1,4	48
Akademiska sjukhuset	48 415	75 462	46 441	12 680	1,280	5,2	1,4	54
Universitetssjukhuset i Linköping	38 225	67 390	44 725	12 778	1,272	4,3	1,4	55
Skåne universitetssjukhus	94 299	64 522	46 705	12 018	1,129	4,6	1,4	55
Sahlgrenska universitetssjukhuset	97 892	63 380	45 424	10 408	1,120	5,1	1,3	51
Universitetssjukhuset i Örebro	30 333	55 605	46 884	9 578	0,957	5,0	1,5	55
Norrlands Universitetssjukhus	32 456	70 211	45 848	14 457	1,253	5,0	1,4	56
Region-/universitetssjukhus	443 971	68 432	46 326	12 225	1,179	4,8	1,4	52
Samtliga	1 095 974	52 456	43 706	9 834	1,000	4,5	1,4	56

* Vårdtyngd = DRG-poäng per vårdtillfälle

I den slutna vården är det i genomsnitt 1,4 vårdtillfällen per patient och sjukhus i KPP-databasen. För länsdelssjukhusen är snittet något högre, 1,5 vårdtillfällen. Den genomsnittliga kostnaden per vårdtillfälle uppgår till 52 500 kronor. Kostnaden är högst för region-/universitetssjukhusen där motsvarande kostnad är 68 300 kronor. Även vårdtyngden⁴ är högre på dessa sjukhus, i genomsnitt 1,177, jämfört med läns- och länsdelssjukhusen som har en vårdtyngd motsvarande 0,878 respektive 0,880 DRG-poäng per vårdtillfälle.

Den genomsnittliga kostnaden per DRG-poäng⁴ (innerfall) för samtliga sjukhus uppgår till 43 700 kronor. Kostnaden är lägst för länssjukhusen med närmare 41 200 kronor.

Medelvårdtiden för ett vårdtillfälle är i snitt 4,5 dagar. Vårdtiden är något längre på region-/universitetssjukhusen, 4,8 dagar. Länssjukhusen har den kortaste medelvårdtiden med i genomsnitt 4,2 dagar.

Kostnaden per vårddag skiljer sig åt mellan sjukhusgrupperna och är högst bland region-/universitetssjukhusen, 12 200 kronor. Detta beror på att dessa sjukhus har högspecialiserad vård som medför en högre kostnad. För samtliga sjukhus är genomsnittskostnaden per vårddag 9 834 kronor.

Medelåldern i slutenvården är som tidigare nämnts 56 år. Genomsnittsåldern varierade mellan sjukhusgrupperna och sjukhusen. Högst medelålder finns hos länsdelssjukhusen motsvarande 63 år.

Oplanerad/planerad vård

I KPP anges även huruvida vården som genomförts varit planerad eller är oplanerad. Definitionen av planerad vård är enligt Socialstyrelsen att tid har avtalats för vårdkontakten. Nedanstående tabeller visar fördelning av oplanerad vård per MDC och sjukhusgrupp för slutenvården.

Totalt sett är 76 procent av slutenvården oplanerad vilket motsvarade närmare 69 procent av kostnaderna.

⁴ Information om vårdtyngd och DRG-poäng finns i kapitel 1

Tabell 4 Kostnader och vårdtillfällen oplanerad vård i slutenvården*, 2014, per MDC och sjukhusgrupp. Andel i procent

Oplanerad vård sluten vård	Länsdelssjukhus		Länssjukhus		Region/universitetssjukhus	
	Vård- tillfällen	Kost- nader	Vård- tillfällen	Kost- nader	Vård- tillfällen	Kost- nader
Sjukdomar i nervsystemet	90,9	86,3	93,7	81,5	67,8	61,8
Sjukdomar i öga och närliggande organ	88,3	80,3	65,6	58,0	45,1	44,5
Sjukdomar i öra, näsa, mun och hals	85,4	76,5	76,6	69,7	50,6	39,0
Andningsorganens sjukdomar	91,2	90,9	94,7	94,0	85,2	80,3
Cirkulationsorganens sjukdomar	88,8	86,1	87,4	83,2	70,9	53,6
Matsmältningsorganens sjukdomar	78,0	70,2	86,3	77,9	81,2	68,3
Sjukdomar i lever, gallvägar och bukspottkörtel	65,0	67,6	77,5	76,6	67,6	63,8
Sjukdomar i muskler, skelett och bindväv	55,3	47,6	69,8	65,3	58,6	57,8
Sjukdomar i hud och underhud	86,2	81,1	91,8	88,9	65,6	63,1
Hormonsjukdomar, ämnesomsättnings-/näringssjukdomar	64,9	60,1	68,1	62,8	53,6	54,7
Sjukdomar i njure och urinvägar	82,6	82,8	78,0	75,6	64,3	57,0
Sjukdomar i manliga könsorgan	38,0	41,1	40,9	36,6	28,7	20,6
Sjukdomar i kvinnliga könsorgan	32,5	29,7	42,0	35,3	24,5	18,6
Graviditet, förlossning och barnsäng	86,8	85,4	88,3	86,3	90,5	89,2
Nyfödda och vissa perinatale tillstånd	79,9	76,4	92,1	89,8	87,2	88,8
Blodsjukdomar och immunologiska rubbningar	83,5	87,2	87,7	89,1	81,0	76,1
Sjukdomar i blodbildande organ och icke specificerade tumörer	70,8	75,0	57,4	68,1	22,2	32,7
Infektions- och parasitsjukdomar inklusive HIV	90,5	88,1	96,4	95,4	89,3	86,4
Psykiska sjukdomar, alkohol- och drogberoende	91,4	86,5	96,9	94,4	84,0	68,9
Skador, förgiftningar och toxiska effekter	93,4	87,8	96,3	92,3	87,1	78,6
Andra ospecificerade hälsoproblem	52,6	56,8	72,8	61,5	69,6	70,8
Övriga MDC**	56,8	67,5	44,0	51,6	35,2	55,9
Samtliga	77,5	71,8	82,9	77,0	68,8	62,4

* Exklusive 7 vårdtillfällen som saknade uppgift om MDC

**I övriga MDC ingår 22 - Brännskador, 24 - Multipelt trauma utom ytliga skador och sårskador, 30 - Bröstkörtelsjukdomar samt 99 - Ospezifisk eller felaktig information

Tabell 4 visar att andelen oplanerad vård i den slutna vården skiljer sig åt mellan de olika sjukhusgrupperna samt mellan MDC-grupperna. Andelen oplanerad vård är högst bland länssjukhusen, motsvarande närmare 83 procent. Av den totala vårdkostnaden för denna sjukhusgrupp avser 77 procent oplanerad vård.

Lägst andel oplanerad vård finns på region-/universitetssjukhusen, närmare 69 procent av alla vårdtillfällen inom sjukhusgruppen samt 62 procent av vårdkostnaden. För länsdelssjukhusen är 77,5 procent av vårdtillfällena oplanerad vård vilket motsvarar 72 procent av den totala vårdkostnaden inom sjukhusgruppen.

När det gäller länssjukhusen har ”Psykiska sjukdomar och alkohol-/drogberoende”, ”Infektions- och parasitsjukdomar inklusive HIV samt ”Skador, förgiftningar och toxiska effekter” de högsta andelarna oplanerad vård, motsvarande över 96 procent. Av vårdkostnaderna är över 92 procent oplanerad inom dessa grupper.

För länsdelssjukhusen är oplanerad vård vanligaste inom ”Skador, förgiftningar och toxiska effekter”. Andelen är 93 procent av vårdtillfällena inom den diagnosgruppen och närmare 88 procent av kostnaderna. Inom region-/universitetssjukhusen finns också en högre andel oplanerad vård inom detta MDC.

För region-/universitetssjukhusen finns utöver ”Graviditet, förlossning och barnsängstid” den högsta andelen oplanerad vård inom ”Infektions- och parasit-sjukdomar inklusive HIV”. Andelen uppgår till 89 procent av samtliga vårdtillfällen och 86 procent av vårdkostnaden inom MDC-gruppen.

Tabell 5 Kostnad per vårdtillfälle* för planerad respektive oplanerad slutenvård 2014

MDC sluten vård	Planerad vård	Oplanerad vård
Sjukdomar i nervsystemet	95 247	48 490
Sjukdomar i öga och närliggande organ	40 863	35 149
Sjukdomar i öra, näsa, mun och hals	49 135	27 798
Andningsorganens sjukdomar	70 283	49 284
Cirkulationsorganens sjukdomar	90 728	41 362
Matsmältningsorganens sjukdomar	75 858	40 262
Sjukdomar i lever, gallvägar och bukspottkörtel	73 142	63 505
Sjukdomar i muskler, skelett och bindväv	68 215	58 105
Sjukdomar i hud och underhud	50 608	37 168
Hormonsjukdomar, ämnesomsättnings-/näringssjukdomar	51 328	45 105
Sjukdomar i njure och urinvägar	59 601	43 404
Sjukdomar i manliga könsorgan	56 492	42 129
Sjukdomar i kvinnliga könsorgan	56 279	39 963
Graviditet, förlossning och barnsäng	35 279	30 146
Nyfödda och vissa perinatale tillstånd	147 697	145 901
Blodsjukdomar och immunologiska rubbningar	48 001	40 478
Sjukdomar i blodbildande organ och icke specificerade tumörer	73 437	103 176
Infektions- och parasitsjukdomar inklusive HIV	75 735	53 219
Psykiska sjukdomar, alkohol- och drogberoende	69 245	29 668
Skador, förgiftningar och toxiska effekter	69 853	31 988
Andra ospecificerade hälsoproblem	99 374	99 513
Övriga MDC**	100 802	54 751
Samtliga	69 633	47 156

*Exklusive 7 vårdtillfällen som saknade uppgift om MDC

** I övriga MDC ingår 22 - Brännskador, 24 - Multipelt trauma utom ytliga skador och sårskador, 30 - Bröstkörtelsjukdomar samt 99 - Ospecific eller felaktig information

Kostnaden per vårdtillfälle för den planerade vården är 48 procent högre än för den oplanerade vården. Ett planerat vårdtillfälle kostar i genomsnitt drygt 69 600 mot 47 200 kronor för ett oplanerat vårdtillfälle.

I några MDC är kostnaden dubbelt så hög för planerad vård. Detta gäller i grupperna ”Cirkulationsorganens sjukdomar”, ”Psykiska sjukdomar, alkohol- och drogberoende” samt ”Skador, förgiftningar och toxiska effekter”. I gruppen ”Sjukdomar i blodbildande organ och icke specificerade tumörer” är kostnaden för ett vårdtillfälle i oplanerad vård dock betydligt lägre än för planerad vård.

Öppenvård

Volym och kostnader per MDC

Tabell 6 Kostnads- och besöksfördelning i öppenvården 2014, fördelat per MDC

MDC - Major Diagnostic Categories Öppenvård	Besök	Vårdkost- nad mnkr	Andel besök %	Andel vård- kostnad %	Medel- ålder	Andel kvinnor %
Vårdgivarberoende grupper	2 800 257	5 029	24,6	14,3	49	54,2
MDC-övergripande problem	1 051 421	2 972	9,2	8,4	53	54,6
Sjukdomar i muskler, skelett och bindväv	1 001 429	3 711	8,8	10,5	48	54,7
Sjukdomar i öga och närliggande organ	807 933	1 857	7,1	5,3	59	53,8
Matsmältningsorganens sjukdomar	586 592	2 526	5,1	7,2	45	55,8
Sjukdomar i hud och underhud	563 281	1 592	4,9	4,5	48	50,5
Sjukdomar i njure och urinvägar	556 737	2 255	4,9	6,4	60	37,8
Sjukdomar i öra, näsa, mun och hals	470 694	1 428	4,1	4,1	38	48,2
Cirkulationsorganens sjukdomar	455 625	1 847	4,0	5,2	58	43,9
Andra ospecificerade hälsoproblem	427 198	1 296	3,8	3,7	40	56,1
Sjukdomar i nervsystemet	342 026	1 577	3,0	4,5	46	54,1
Graviditet, förlossning och barnsäng	333 724	659	2,9	1,9	30	100,0
Sjukdomar i blodbildande organ och icke specificerade tumörer	320 933	2 185	2,8	6,2	62	58,0
Andningsorganens sjukdomar	274 794	1 136	2,4	3,2	43	46,7
Hormonsjukdomar, ämnesomsättnings-/näringssjukdomar	254 972	870	2,2	2,5	41	54,9
Sjukdomar i kvinnliga könsorgan	242 897	846	2,1	2,4	43	99,6
Sjukdomar i manliga könsorgan	125 698	520	1,1	1,5	54	0,0
Infektions- och parasitsjukdomar inklusive HIV	101 182	297	0,9	0,8	30	48,7
Sjukdomar i lever, gallvägar och bukspottkörtel	89 142	444	0,8	1,3	54	50,0
Psyksiska sjukdomar, alkohol- och drogberoende	87 018	300	0,8	0,9	35	49,1
Skador, förgiftningar och toxiska effekter	79 925	272	0,7	0,8	39	47,5
Blodsjukdomar och immunologiska rubbningar	70 587	379	0,6	1,1	50	52,5
Nyfödda och vissa perinatale tillstånd	6 382	20	0,1	0,1	0	44,4
Övriga MDC*	340 791	1 196	3,0	3,4	51	74,3
Samtliga**	11 391 238	35 216	100,0	100,0	49	54,5

* I övriga MDC ingår 22 - Brännskador, 24 - Multipelt trauma utom ytliga skador och sårskador,

30 - Bröstkörtelsjukdomar samt 99 - Ospecifik eller felaktig information

**Exklusive "Graviditet, förlossning och barnsäng" är medelåldern för samtliga 49 år och andelen kvinnor 53,2 procent.

I öppenvården står "Vårdgivarberoende grupper" i öppenvård för närmare 25 procent av alla besök och drygt 14 procent av samtliga vårdkostnader. Som tidigare nämnts omfattar denna grupp besök utan signifikanta åtgärder hos annan yrkeskategori än läkare. Många besök hamnar inom detta MDC då endast läkare regelmässigt ska ange diagnos. Även "MDC-övergripande problem" i öppenvård står för en stor andel av besöken, 9 procent.

"Sjukdomar i muskler, skelett och bindväv" omfattar närmare 9 procent av alla besök samt 10,5 procent av den totala vårdkostnaden.

Totalt sett är medelåldern lägre inom öppenvården än i slutenvård. Medelåldern är i genomsnitt 49 år, både för samtliga MDC och exklusive "Graviditet, förlossning och barnsäng". Den högsta medelåldern är 62 år och finns inom MDC "Sjukdomar i blodbildande organ och icke specificerade tumörer".

Andelen kvinnor i öppenvården står för i genomsnitt närmare 55 procent av besöken (53 procent exklusive "Graviditet, förlossning och barnsäng") och varierar mellan MDC-grupperna. Inom "Sjukdomar i njure och urinvägar" är andelen kvinnor lägre än män, närmare 38 procent.

Volym och kostnader per sjukhus

Tabell 7 Volym och kostnader i öppenvården 2014

Sjukhus	Antal	Kostnader per		Vård-	Besök/	Medel-
	besök 1 000-tal	besök	DRG- poäng	tyngd*	patient	ålder
Bromma geriatriken	4,2	2 364	34 105	0,069	4,8	81
Ersta sjukhus	53,5	2 833	36 118	0,073	2,4	54
Nacka Geriatriken	1,9	3 354	45 112	0,072	3,1	79
Norrälje sjukhus	79,8	2 245	33 088	0,065	2,4	54
Södertälje sjukhus	126,8	2 266	34 147	0,065	2,3	45
Lasarettet i Enköping	60,4	3 504	44 003	0,077	2,5	55
Ryggkliniken i Strängnäs	2,5	1 678	28 174	0,060	1,3	56
Finspångs lasarett	8,2	5 293	40 029	0,123	3,2	54
Motala lasarett	96,3	2 567	41 862	0,058	3,6	51
Oskarshamns sjukhus	28,7	3 009	42 101	0,070	2,2	53
Västerviks sjukhus	132,7	3 384	48 481	0,062	2,9	52
Alingsås lasarett	64,9	3 185	41 326	0,074	2,4	51
Kungälv sjukhus	58,8	3 646	45 338	0,078	2,5	56
Hudiksvalls sjukhus	127,7	2 746	39 894	0,063	2,7	49
Sollefteå sjukhus	55,6	3 976	51 350	0,069	3,5	51
Örnköldsviks sjukhus	111,0	2 970	44 244	0,060	4,7	52
Lycksele lasarett	40,3	2 552	39 897	0,062	2,8	58
Skellefteå lasarett	164,8	2 016	39 389	0,048	3,5	53
Gällivare lasarett	48,4	3 396	47 459	0,066	2,5	49
Kalix lasarett	23,1	3 918	49 012	0,064	3,2	53
Kiruna lasarett	15,7	4 065	55 533	0,069	2,6	53
Piteå Älvdals sjukhus	54,1	3 343	46 360	0,069	2,6	52
Länsdelssjukhus	1 359,7	2 894	41 960	0,064	2,8	52
Danderyds sjukhus	390,8	2 689	42 773	0,061	3,2	53
S:t Eriks ögonsjukhus	176,3	2 326	46 063	0,047	1,8	52
S:t Görans sjukhus	158,8	2 868	40 363	0,068	2,1	55
Södersjukhuset	434,8	2 392	37 464	0,062	2,4	42
Vrinnevisjukhuset	249,6	2 362	37 846	0,058	2,9	47
Länssjukhuset Kalmar	265,8	2 863	42 688	0,063	3,3	52
Hallands sjukhus	331,4	3 774	49 524	0,073	2,3	48
NU-sjukvården	343,5	3 844	48 486	0,072	2,5	50
Skaraborgs sjukhus	329,9	3 437	46 395	0,070	2,6	49
Södra Älvsborgs sjukhus	299,0	3 706	52 414	0,069	2,7	48
Västmanlands sjukhus	593,9	2 306	40 948	0,053	3,8	52
Dalarnas sjukhus	535,5	3 138	47 695	0,061	3,1	53
Gävle sjukhus	314,0	2 660	38 394	0,065	3,3	52
Sundsvalls sjukhus	252,5	3 660	47 276	0,067	4,0	52
Östersunds sjukhus	233,9	2 809	43 584	0,059	4,1	51
Sunderbyns sjukhus	212,7	3 333	47 296	0,064	3,0	50
Länssjukhus	5 122,3	2 986	44 432	0,063	2,9	50
Karolinska universitetssjukhuset	1 573,4	3 242	44 965	0,066	3,3	45
Akademiska sjukhuset	522,4	3 381	43 996	0,063	2,9	46
Universitetssjukhuset i Linköping	422,6	3 390	41 149	0,066	3,0	49
Skåne universitetssjukhus	1 085,3	3 016	41 313	0,062	3,0	47
Sahlgrenska universitetssjukhuset	932,7	3 582	44 542	0,069	2,8	47
Norrlands Universitetssjukhus	372,8	2 877	42 074	0,058	3,3	49
Region-/universitetssjukhus	4 909,2	3 257	43 485	0,065	3,1	47
Samtliga	11 391,2	3 092	43 724	0,064	3,0	49

* Vårdtyngd = DRG-poäng per besök

Inom öppenvården är det i genomsnitt 3,0 besök per patient och sjukhus i KPP-databasen. Kostnaden per besök uppgår till närmare 3 100 kronor. Kostnaden är i genomsnitt 165 kronor högre på region-/universitetssjukhusen (3 257 kronor).

Vårdtyngden per besök uppgår i genomsnitt till 0,064 DRG-poäng för samtliga sjukhus. Lägst vårdtyngd⁵ har länsjukhusen med 0,063 DRG-poäng. Kostnaden per DRG-poäng⁵ (innerfall) skiljer sig mellan sjukhusgrupperna. Kostnaden är

⁵ Information om vårdtyngd och DRG-poäng finns i kapitel 1

högst på länsjukhusen, drygt 44 200 kronor. Den genomsnittliga kostnaden för samtliga sjukhus är 43 700 kronor.

Medelåldern uppgår som tidigare nämnts till 49 år i öppenvården, vilket är lägre än i slutenvården. Lägst medelålder i genomsnitt finns på region-/universitetsjukhusen med 47 år. Medelåldern på länsdelssjukhusen är 52 år.

Oplanerad/planerad vård

I KPP anges huruvida vården som genomförts varit planerad eller oplanerad. Definitionen av planerad vård är enligt Socialstyrelsen att tid har avtalats för vårdkontakten. Nedanstående tabeller visar fördelning av oplanerad vård per MDC och sjukhusgrupp för öppenvården. Totalt sett är 19 procent av öppenvården oplanerad.

Tabell 8 Kostnader och besök oplanerad vård i öppenvården, 2014, per MDC och sjukhusgrupp. Andel i procent

Oplanerad vård öppenvård	Länsdelssjukhus		Länsjukhus		Region/universitets-sjukhus	
	Besök	Kostnader	Besök	Kostnader	Besök	Kostnader
Sjukdomar i nervsystemet	29,0	23,2	25,9	25,3	17,8	14,7
Sjukdomar i öga och närliggande organ	6,9	7,3	28,9	32,2	8,3	7,2
Sjukdomar i öra, näsa, mun och hals	24,1	24,9	28,6	31,1	25,9	22,5
Andningsorganens sjukdomar	32,0	32,4	25,6	26,2	20,5	14,1
Cirkulationsorganens sjukdomar	24,8	23,9	28,4	28,4	25,1	20,0
Matsmältningsorganens sjukdomar	26,3	19,0	35,2	27,9	39,5	28,2
Sjukdomar i lever, gallvägar och bukspottkörtel	20,4	14,9	14,2	10,4	5,6	4,6
Sjukdomar i muskler, skelett och bindväv	30,9	25,8	29,5	29,1	23,8	23,7
Sjukdomar i hud och underhud	46,2	47,1	28,5	37,3	26,6	31,2
Hormonsjukdomar, ämnesomsättnings-/näringssjukdomar	4,5	4,6	3,7	3,9	2,8	2,3
Sjukdomar i njure och urinvägar	26,4	21,2	13,5	11,8	14,4	11,4
Sjukdomar i manliga könsorgan	10,4	7,6	10,4	9,6	13,2	7,9
Sjukdomar i kvinnliga könsorgan	5,1	4,3	10,4	8,4	13,0	6,6
Graviditet, förlossning och barnsäng	15,9	15,8	28,4	25,4	26,1	28,6
Nyfödda och vissa perinatale tillstånd	13,1	13,0	19,3	20,1	23,3	18,0
Blodsjukdomar och immunologiska rubbningar	12,2	8,9	10,2	8,2	8,3	5,1
Sjukdomar i blodbildande organ och icke specificerade tumörer	1,1	1,0	0,9	0,7	0,7	0,4
Infektions- och parasitsjukdomar inklusive HIV	61,0	61,2	52,8	52,3	50,8	44,5
Psykiska sjukdomar, alkohol- och drogberoende	34,2	33,3	29,8	32,5	14,9	13,1
Skador, förgiftningar och toxiska effekter	83,9	83,3	79,4	82,5	74,2	74,1
Andra ospecificerade hälsoproblem	27,3	26,8	26,9	30,1	27,8	24,5
MDC-övergripande problem	4,6	3,8	5,2	3,2	5,9	2,6
Vårdgivarberoende grupper	19,0	12,0	7,0	7,3	11,7	9,8
Övriga MDC*	67,1	63,0	39,9	39,5	38,8	32,0
Samtliga	23,8	21,5	20,0	21,6	17,5	14,5

* I övriga MDC ingår 22 - Brännskador, 24 - Multipelt trauma utom ytliga skador och sårskador, 30 - Bröstkörtelsjukdomar samt 99 - Ospecific eller felaktig information

Tabell 8 visar att andelen oplanerad vård är lägre inom öppenvården än i slutenvården, jämför med tabell 4. Region-/universitetssjukhusen har den lägsta andelen oplanerad vård motsvarande 17,5 procent. Andelen av den totala vårdkostnaden uppgår här till 14,5 procent.

Länsdelssjukhusen har den högsta andelen oplanerade vård, närmare 24 procent av alla besök, motsvarande 21,5 procent av kostnaderna. Var femte besök är oplanerad vård inom länsjukhusen vilket motsvarar 22 procent av deras vårdkostnad.

Andelen oplanerad vård skiljer sig också mellan MDC-grupperna. Den största andelen oplanerad vård finns i gruppen ”Skador, förgiftningar och toxiska effekter” för samtliga sjukhusgrupper. Andelen står för mellan 74 och 84 procent av samtliga besök och vårdkostnader. Även ”Infektions- och parasitsjukdomar inklusive HIV” står för en stor andel oplanerade besök inom sjukhusgrupperna, mellan 51 och 61 procent.

För länsjukhusen har även gruppen ”Övriga MDC” en stor andel oplanerade besök och vårdkostnader, 67 respektive 63 procent.

Tabell 9 Kostnad per besök för planerad respektive oplanerad öppen vård 2014

MDC öppenvård	Planerad vård	Oplanerad vård
Sjukdomar i nervsystemet	4 771	4 048
Sjukdomar i öga och närliggande organ	2 234	2 536
Sjukdomar i öra, näsa, mun och hals	3 061	2 961
Andningsorganens sjukdomar	4 324	3 531
Cirkulationsorganens sjukdomar	4 176	3 719
Matsmältningsorganens sjukdomar	4 886	3 238
Sjukdomar i lever, gallvägar och bukspottkörtel	5 097	3 898
Sjukdomar i muskler, skelett och bindväv	3 750	3 590
Sjukdomar i hud och underhud	2 563	3 451
Hormonsjukdomar, ämnesomsättnings-/näringssjukdomar	3 419	3 198
Sjukdomar i njure och urinvägar	4 175	3 347
Sjukdomar i manliga könsorgan	4 291	2 997
Sjukdomar i kvinnliga könsorgan	3 617	2 343
Graviditet, förlossning och barnsäng	1 991	1 929
Nyfödda och vissa perinatale tillstånd	3 224	2 784
Blodsjukdomar och immunologiska rubbningar	5 544	3 710
Sjukdomar i blodbildande organ och icke specificerade tumörer	6 826	4 636
Infektions- och parasitsjukdomar inklusive HIV	3 123	2 767
Psykiska sjukdomar, alkohol- och drogberoende	3 473	3 387
Skador, förgiftningar och toxiska effekter	3 177	3 474
Andra ospecificerade hälsoproblem	3 038	3 025
MDC-övergripande problem	2 904	1 487
Vårdgivarberoende grupper	1 830	1 515
Övriga MDC*	3 775	3 169
Samtliga	3 129	2 936

* I övriga MDC ingår 22 - Brännskador, 24 - Multipelt trauma utom ytliga skador och sårskador, 30 - Bröstkörtelsjukdomar samt 99 - Ospezifisk eller felaktig information

Jämfört med den slutna vården är det en betydligt mindre skillnad mellan planerad och oplanerad öppen vård. Kostnaden för ett besök i planerad öppen vård är 193 kronor högre (7 procent) än ett oplanerat besök. I den slutna vården är skillnaden mellan planerad och oplanerad vård 48 procent eller 22 500 kronor.

Kostnaden per besök inom planerad och oplanerad vård skiljer sig åt mellan de olika MDC-grupperna. Utöver gruppen "Vårdgivarberoende grupper" så har "Graviditet, förlossning och barnsäng" lägst kostnad per planerat besök, närmare 2 000 kronor. Dock är det ingen skillnad mellan kostnaden för planerad och oplanerad vård.

Högst kostnad per besök inom planerad öppen vård finns inom "Sjukdomar i blodbildande organ och icke specificerade tumörer", drygt 6 800 kronor. Kostnaden för ett oplanerat besök är lägre, drygt 4 600 kronor.

Yrkeskategorier i öppenvård

I KPP-databasen registreras även information om vårdgivare för varje enskild vårdkontakt. Nedanstående tabell visar denna information per yrkeskategori.

Tabell 10 Antal besök 2014 fördelat på yrkeskategori, öppenvård

Yrkeskategori	Antal besök	Andel %	Kostnad mnkr	Andel %
Läkare	6 906 129	60,6	25 617,9	72,7
Sjuksköterska	2 453 902	21,5	6 563,7	18,6
Arbetsterapeut/sjukgymnast	694 739	6,1	955,0	2,7
Barnmorska	279 614	2,5	391,3	1,1
Undersköterska	175 192	1,5	209,0	0,6
Kurator	129 339	1,1	234,4	0,7
Logoped	117 794	1,0	237,3	0,7
Dietist	91 468	0,8	144,7	0,4
Audionom	86 147	0,8	121,1	0,3
Psykolog	75 481	0,7	197,8	0,6
Ortoplast	69 605	0,6	84,3	0,2
Övriga vårdgivare	311 828	2,7	459,8	1,3
Totalt	11 391 238	100,0	35 216,2	100,0

I den öppna vården är 60,6 procent läkarbesök, 21,5 procent sjuksköterskebesök och 6 procent är besök hos en arbetsterapeut/sjukgymnast.

Läkarbesöken står för närmare 73 procent av alla kostnader i öppenvården och besök hos sjuksköterska för närmare 19 procent. Dessa två yrkesgrupper står därmed för drygt 91 procent av alla öppenvårdskostnader.

Alla landsting och regioner kan inte särredovisa vissa yrkeskategorier, exempelvis ortoptist, vilket kan innebära en viss underregistrering. Andra yrkeskategorier så som gruppen övriga vårdgivare kan därmed vara större än vad de egentligen är.

Volym och kostnader i dagsjukvård

Dagsjukvården är ”öppen vård som innebär mer omfattande och/eller resurskrävande insatser än vad ett öppenvårdsbesök normalt kräver”. Den kan delas in i tre grupper; dagmedicin, dagkirurgi samt dagendoskopi.⁶

Dagmedicin innefattar ”dagsjukvård där den medicinska åtgärden omfattar diagnostik eller terapi som normalt kräver en period av observation”.

Dagkirurgi är ”dagsjukvård där den kirurgiska åtgärden normalt kräver att patienten får anestesi och en period av postoperativ övervakning”.

Dagendoskopi är den tredje delen inom dagsjukvården, vilken omfattar undersökningar av kroppens insida med ett endoskop. Det kan till exempel vara gastroskopi, vilket innebär undersökning av övre delen av magen och matstrupen.

⁶ Definition från Socialstyrelsens termbank, <http://socialstyrelsen.item.se/>

Tabell 11 Besöks- och kostnadsfördelning dagsjukvård 2014

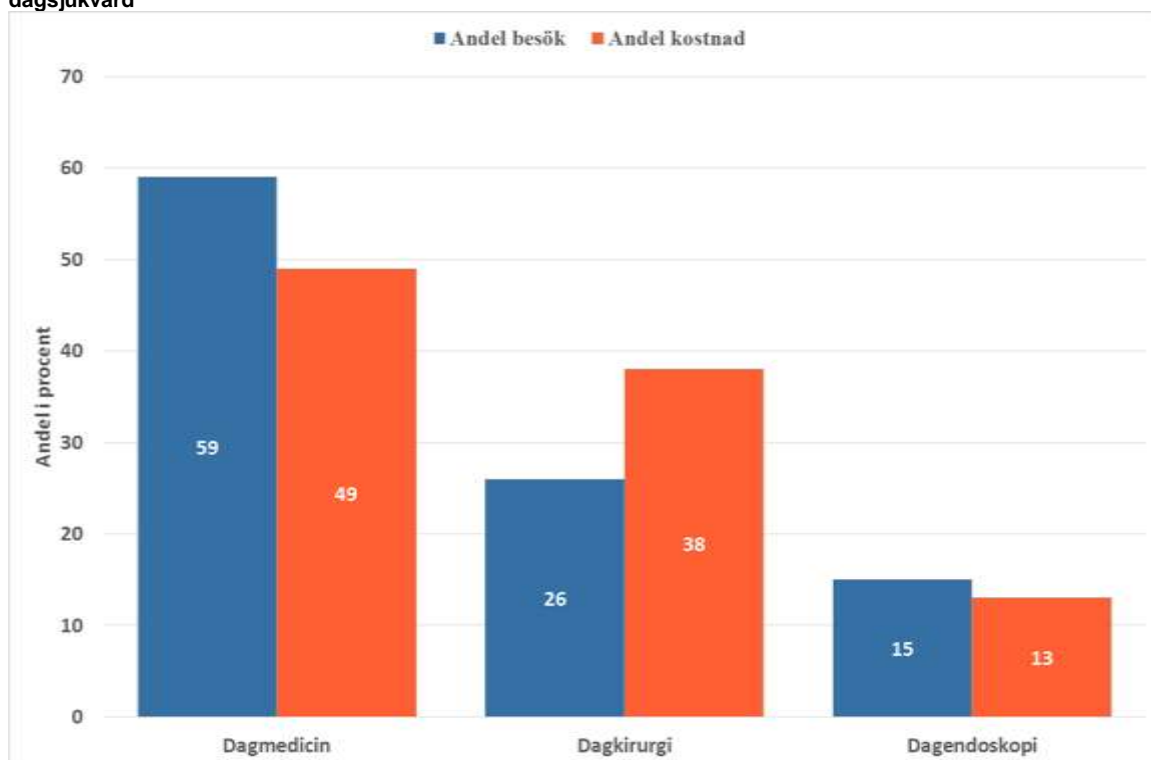
	Besök		Kostnader			Kvinnor
	Antal	Andel	Miljoner	Andel	Per	Andel,
	1000-tal	%	kronor	%	besök	%
Öppen vård, totalt	11 391,2	100,0	35 216	100,0	3 092	54,5
därav dagsjukvård	1 361,9	12,0	8 664	24,6	6 362	53,0
varav dagmedicin	803,7	7,1	4 256	12,1	5 295	52,4
varav dagkirurgi	353,3	3,1	3 297	9,4	9 332	55,8
varav dagendoskopi	204,9	1,8	1 112	3,2	5 425	50,5

Tabell 11 visar att dagsjukvårdsbesöken står för 12 procent av hela öppenvården och närmare 25 procent av den totala vårdkostnaden. Ett genomsnittligt dagsjukvårdsbesök kostar närmare 6 400 kronor, i jämförelse med ett öppenvårdsbesök som kostar 3 100 kronor.

Kostnaden per besök är högst inom dagkirurgin, genomsnittskostnaden är här drygt 9 300 kronor. Kostnaden per besök inom dagmedicin och dagendoskopi uppgår i genomsnitt till 5 300 respektive 5 400 kronor.

Andel besök som görs av kvinnor inom dagsjukvården uppgår till 53 procent. Det är något lägre än hela öppenvården där andelen är närmare 55 procent. Högst andel besök av kvinnor finns inom dagkirurgin, 56 procent.

Diagram 2 Kostnads- och besöksfördelning dagsjukvård 2014, fördelat på typ av dagsjukvård

Dagmedicin står för den största delen av besöken och vårdkostnaderna inom dagsjukvården. Dagmedicin motsvarar här nästan 60 procent av besöken och hälften av alla vårdkostnader. Dagkirurgi står för 38 procent av vårdkostnaden och mer än en fjärdedel av besöken.

Tabell 12 Besöksfördelning och kostnader dagsjukvård 2014, fördelat per sjukhusgrupp

	Andel, % dagsjukvård	Kostnad/dagsjuk- vårdsbesök	Kostnad/övrig öppenvård
Länsdelssjukhus	9,9	6 917	2 450
Länssjukhus	11,4	5 984	2 599
Region-/universitetssjukhus	13,1	6 589	2 755
Samtliga	12,0	6 362	2 647

Den största andelen dagsjukvårdsbesök finns inom region-/universitetssjukhus och motsvarar här drygt 13 procent av alla besök i öppenvården inom sjukhusgruppen. Den lägsta genomsnittliga kostnaden per dagsjukvårdsbesök har länssjukhusen, närmare 6 000 kronor.

Kostnaden per besök inom den övriga öppenvården ligger på drygt 2 600 kronor.

Mer om Kostnad Per Patient och DRG

På SKL:s hemsida finns mer information om KPP, de nationella KPP-principerna, handlingsplan för fortsatt arbete, publikationer inom KPP:

<http://skl.se/ekonomijuridikstatistik/statistik/kostnadperpatientkpp.1076.html>

Det finns också mer information om DRG och beräkningar av bland annat ytterfall i rapporten ”Vårdkostnad 2014 i NordDRG”:

<http://skl.se/download/18.1ea1a4111513965b017db440/1450707867791/V%C3%A5rdkostnader+NordDRG+2014.pdf>

På Socialstyrelsens hemsida finns också information NordDRG:

<http://www.socialstyrelsen.se/klassificeringochkoder/norddrdg>

Nyckeltal från KPP går även att hitta i Kommun och Landstingsdatabasen,

Kolada: https://www.kolada.se/index.php?_p=index

Bilagor

Förteckning MDC

Major Diagnostic Categories (MDC) 2014

MDC	Definition
01	Sjukdomar i nervsystemet
02	Sjukdomar i öga och närliggande organ
03	Sjukdomar i öra, näsa, mun och hals
04	Andningsorganens sjukdomar
05	Cirkulationsorganens sjukdomar
06	Matsmältningsorganens sjukdomar
07	Sjukdomar i lever, gallväggar och bukspottkörtel
08	Sjukdomar i muskler, skelett och bindväv
09	Sjukdomar i hud och underhud
10	Endokrina, metabola och nutritionssjukdomar
11	Sjukdomar i njure och urinvägar
12	Sjukdomar i manliga könsorgan
13	Sjukdomar i kvinnliga könsorgan
14	Graviditet, förlossning och barnsäng
15	Nyfödda och vissa perinatale tillstånd
16	Blodsjukdomar och andra immunologiska sjukdomar
17	Myeloproliferativa sjukdomar och icke specificerade tumörer
18	Infektions- och parasitsjukdomar inklusive HIV
19	Psykiska sjukdomar, beteendestörningar och alkohol- och drogberoende
21	Skador, förgiftningar och toxiska effekter
22	Brännskador
23	Andra ospecificerade hälsoproblem
24	Multipelt trauma utom ytliga skador och sårskador
30	Bröstkörtelsjukdomar
40	MDC-övergripande problem i öppenvård
50	Vårdgivarberoende grupper i öppenvård
98	Sjukdomar i manliga/kvinnliga könsorgan
99	Ospecifik eller felaktig information

Källa: Socialstyrelsen

<http://www.socialstyrelsen.se/klassificeringochkoder/norddrg/definitioner>

Landsting och regioner med KPP – på sjukhus-/landstings-/regionnivå

Följande landsting och regioner har KPP i den somatiska specialistvården.
Region Halland och Landstinget Dalarna redovisar KPP på en övergripande organisationsnivå.

Överblick KPP 2014, sjukhusnivå

Stockholms läns landsting <ul style="list-style-type: none"> • Karolinska Universitetssjukhuset • Södersjukhuset AB • Danderyds sjukhus AB • Södertälje sjukhus AB • Norrtälje sjukhus AB • Capio St:Görans sjukhus AB • Ersta sjukhus • S:t Eriks ögonsjukhus AB • BB Stockholm AB • Nackageriatriken • Brommageriatriken • Ryggkliniken i Strängnäs 	Region Örebro län <ul style="list-style-type: none"> • Universitetssjukhuset i Örebro • Karlskoga lasarett • Lindesbergs lasarett
Landstinget i Uppsala län <ul style="list-style-type: none"> • Akademiska sjukhuset • Lasarettet i Enköping 	Landstinget Västmanland <ul style="list-style-type: none"> • Västmanlands sjukhus i Västerås, Köping och Sala
Region Östergötland <ul style="list-style-type: none"> • Universitetssjukhuset i Linköping • Motala lasarett • Vrinnevisjukhuset • Finspångs lasarett 	Region Gävleborg <ul style="list-style-type: none"> • Gävle sjukhus • Hudiksvalls sjukhus
Landstinget i Kalmar <ul style="list-style-type: none"> • Länssjukhuset Kalmar • Västerviks sjukhus • Oskarshamns sjukhus 	Landstinget i Västernorrland <ul style="list-style-type: none"> • Länssjukhuset Sundsvall-Härnösand • Örnsköldsviks sjukhus • Sollefteå sjukhus
Region Skåne <ul style="list-style-type: none"> • Skånes Universitetssjukhus 	Region Jämtland Härjedalen <ul style="list-style-type: none"> • Östersunds sjukhus
Region Halland <ul style="list-style-type: none"> • Hallands sjukhus <ul style="list-style-type: none"> - Halmstad - Varberg - Kungsbacka - Falkenberg 	Västerbottens läns landsting <ul style="list-style-type: none"> • Norrlands Universitetssjukhus • Lycksele lasarett • Skellefteå lasarett
Västra Götalandsregionen <ul style="list-style-type: none"> • Sahlgrenska Universitetssjukhuset • Kungälv sjukhus • Skaraborgs sjukhus • NU-sjukvården • Södra Älvsborgs sjukhus • Alingsås lasarett 	Norrbottnens läns landsting <ul style="list-style-type: none"> • Gällivare sjukhus • Piteå-Älvdals sjukhus • Kalix sjukhus • Kiruna sjukhus • Sunderby sjukhus
Landstinget Dalarna <ul style="list-style-type: none"> • Dalarnas sjukhus <ul style="list-style-type: none"> - Falun - Ludvika - Mora - Avesta 	

KPP-läget per region/landsting

Avser förhållandet i oktober 2015.

Landsting/region	Somatik	Psykiatri	Primärvård
Norrbottn	▲	▲	▲
Västernorrland	▲	▲	▲
Gävleborg	▲	▲	▲
Östergötland	▲	▲	▲
Västra Götaland	▲	▲	▲
Västerbotten	▲	▲	▲
Västmanland	▲	▲	▲
Kalmar	▲	▲	▲
Halland	▲	▲	▲
Uppsala	▲	▲	▲
Jämtland	▲	▲	▲
Dalarna	▲	▲	▲
Stockholm	▲	▲	▲
Värmland	▲	▲	▲
Skåne	▲	▲	▲
Kronoberg	▲	▲	▲
Blekinge	▲	▲	▲
Örebro	▲	▲	▲
Sörmland	▲	▲	▲
Jönköping	▲	▲	▲
Gotland	▲	▲	▲

▲ Klart i alla enheter (>85%)
▲ Under införande
▲ Ingen aktivitet

Variabler i KPP-databasen 2014 (sluten specialiserad vård)

Kolumnnamn	Kommentar
Postid	Postid ska vara unik för databasen Identifierar vårdkontakten.
Personid	Krypterat personnummer Identifierar patienten.
Vtftyp	0 = sjukhusvårdtillfälle 1 = klinikvårdtillfälle Anges lika för alla poster beroende på hur sjukhuset/kliniken redovisar. Klinikvårdtillfälle är det som SKL förväntar sig.
Kön	1 = man, 2 = kvinna
Ålder	Ålder i år vid utskrivning
Ålderin	Ålder i <u> dagar </u> räknat från <u> inskrivningsdatum </u>
Hemort	De två första siffrorna avser län, nästa två kommun, enl SCB:s kodverk Län och kommuner - Statistiska centralbyrån
Område	Anges endast i förekommande fall, annars blankt. Anges i kodform Specificeras i bifogad hjälpfil.
Sjukhus	Sjukhuskod Kod enligt er definition av sjukhus - inrättn.nr eller dylikt.
Klinik	Klinikkod (lokal kod)
MVO	Medicinskt Verksamhetsområde (enl Socialstyrelsen förteckning (www.socialstyrelsen.se/klassificeringochkoder/andrakodverk/sjukhuskoder))
Inskrivningsdatum	ÅÅÅÅ-MM-DD TT:MM:SS alt. ÅÅÅÅ-MM-DD
Utskrivningsdatum	”
Vård dagar	Vård dagar exkl permissionsdagar (hela perm.dgr) Utdatum minus indatum plus1, minus ev permissionsdagar
Planerad vård	1 = Ja, 2 = Nej
Inskrivningssätt	enligt Socialstyrelsens kod: 1 = från annat sjh eller annan klin 2 = från särskilt boende 3 = från ordinärt boende/hemmet
Utskrivningssätt	enligt Socialstyrelsens kod: 1 = till annat sjukhus el annan klin 2 = till särskilt boende 3 = till ordinärt boende/hemmet 4 = avliden
Utskrivningsklardatum	ÅÅÅÅ-MM-DD TT:MM:SS alt. ÅÅÅÅ-MM-DD
Diagnos 1	Huvuddiagnos Kod enligt ICD10
Diagnos 2	Bidiagnos Kod enligt ICD10
Diagnos 3	”
o.s.v.	

Diagnos 30	”
Åtgärd 1	Åtgärdskod enligt KVÅ
Åtgärd 2	”
Åtgärd 3	”
o.s.v.	
Åtgärd 30	”
Drg	DRG-kod Lokalt DRG-grupperad
Vårdkostnad	Totalkostnad för vårdtillfället (variablerna 81 + 88)
Summa kostnader för vårdtjänster på vårdavdelning	Summa kostnader för grupp 52 (variablerna 82 – 87)
Kostnad för insatser av läkare/behandlande personal	
Kostnad för omvårdnadstjänst	Används vid omvårdnads-klassificering
Grundkostnad	Grundkostnad på avdelning, f.d. Hotelltjänst
Kostnad för dyra läkemedel	Kostnader för dyra/diskriminerande läkemedel
Kostnad för dyra material	Kostnader för dyra/diskriminerande material
Övriga kostnader	Avser andra kostnader på vårdavdelning
Summa kostnader för vårdtjänster utanför vårdavdelning	Summa kostnader för grupp 53 (variablerna 89 – 96)
Operationskostnad	inkl opererande läkare/ass.pers
Anestesikostnad	inkl anestesilog/ass pers
Ivakostnad	Kostnad för vård på IVA-avd
Uppvakningskostnad	Kostnader för vård på postop/uppvakningsavd
Röntgenkostnad	
Laboratoriekostnad	
Akutmottagningskostnad	Kostnad på akutmott avseende akutbesök som skrivs in på klinik
Övriga kostnader	Övriga kostnader i grupp 53
KPP-typ	Somatisk vård 10, 11 eller 15

Beskrivning av KPP-databasen 2014

SKL driver ett arbete för att stödja införandet av patientrelaterad kostnadsredovisning i sjukvården. Systemet benämns Kostnad per patient (KPP) och innebär att kostnaden beräknas för varje individuell vårdkontakt. I KPP används ett patientklassificeringssystem så kallat Diagnosrelaterade grupper (DRG) som delar in diagnoser och resursåtgång i samma grupp. DRG-systemet möjliggör en uppföljning som mer utgår från patientperspektivet, det vill säga patientens sjukdomstillstånd och vilken vård som erhållits.

Den nationella databasen för KPP förvaltas och utvecklas av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) i samverkan med landsting/regioner och Socialstyrelsen.

Upplysningar om innehållet
Camilla, Eriksson, camilla.b.eriksson@skl.se
Siv-Marie, Lindquist, siv-marie.lindquist@skl.se

© Sveriges Kommuner och Landsting, 2016
ISBN nummer: 978-91-7585-318-5

Beställ eller ladda ner på webbutik.skl.se. ISBN nummer 978-91-7585-318-5
